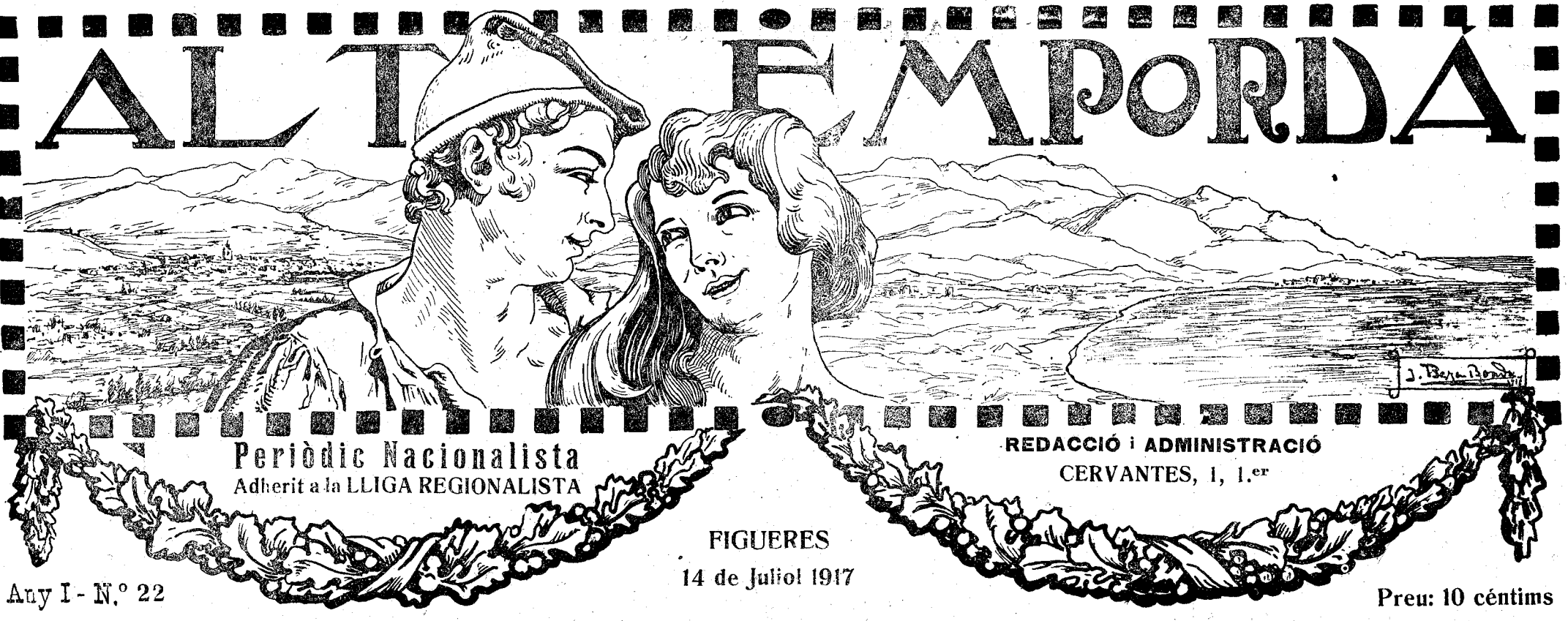

AL TÈMPORA

Periòdic Nacionalista
Adherit a la LLIGA REGIONALISTA

REDACCIÓ i ADMINISTRACIÓ
CERVANTES, 1, 1.er

FIGUERES

14 de Juliol 1917

Any I - N.º 22

Preu: 10 cèntims

MOMENTS TRASCENDENTALS

EL TRONTOLL

DE LES Assemblees

Alentorn de l'Assemblea de Parlamentaris Catalans, i de l'altra que és conseqüència de la primera, hi han sigut fets llargs i vibrants comentaris per tots aquells qui s'interessen dels moments solemniais que quisab si aquella iniciava.

La censura no arriba,—per ara i tant,— a les converses particulars, a les discussions entre amics i companys que no poden substreure l'atenció dels fets que van passant; i és ben segur, nogensmenys, que el llapis roig del senyor censor, o bé l'altre adaptable instrument que el substitueix, tindria bona feina en escatir de les paraules d'aquelles converses els blasmes duríssims que tot d'una s'hi senten.

Nosaltres no som tan afortunats. Les planes d'un periòdic, i ço que al seu damunt hi va escrit, són fixes i immutables. I si el bon censor que ens les visura hi trobés una paraula o concepte desentonat del ritme de conformació que ha de dominar-hi, a ben segur que ell, arrugant les celles i posant més severíssima encara l'expressió del rostre, a desgrat de la seva bonhomia treuria el llapis roig de les fondàries del calaix insondable, i el deixaria caure, inexorablement, damunt el nostre escrit, talment com un histuri que esqueixés la carn viva i sentida.

Les ordres són terminants: no es pot parlar de la futura Assemblea. I puix que el nostre govern, segurament que per oblit, no va qualificar l'Assemblea passada amb el dur blasme amb què ha batejat la futura, els nostres comentaris, i amb el permís del senyor censor, hauran de caure tan sols sobre fets ja consumats, treient de les nostres paraules aquella estensió de fantasia que ja li lleva la coneixença de la veritat de les coses.

El senyor Dato, equànim personatge urbaníssim i amb una gràcia tot encisadora, ha fet el cor fort davant els esdeveniments del dia, mostrant-se'n enèrgic i resolut i amb posat de dictador, en intent de fer esdevenir nul·la l'actitud dels parlamentaris catalans que li trenquen el seu somni plàcid d'home d'Estat a l'espanyola. I alçant la veu menaçadora ha escampat la dita enèrgica als quatre vents de l'Estat que ell governa, i tothom se'n és escruixit i esfereït, i no del temor de la menaça, sinó en meravella de que a

l'esclat solemniai d'un poble s'intenti encara trobar-li apta resposta en comminant-lo a arraulir-se sota el pes d'una paraula forta,—l'energia de la qual traeix, no obstant, la força de flaqueza amb què ha sigut dita.—en lloc d'encarrilar la cristallització del moment pels viaranyis normals que el tornessin més i més beneficiós a profit de tots.

El senyor Dato i el seu govern ha cregut que amb un olímpic menyspreu a les peticions fetes quedava ja solventada tota la qüestió. I pel cas de que no quedés totalment resolta, d'esquitllentes de la seva nota de resposta hi deixava traspuar un rajolí de claretat que ens deia quina havia sigut la meravellosa intuïció de governant que li permetia endevinar, entremig les peticions catalanes, la causa oculta que els peticionaris,—ignocents!,— encara ignoraven.

El nostre Govern és tota una meravella!

LA CENSURA

La censura no deixaria publicar res que es referís a l'Assemblea del dia 19 del mes que som.

I és ben cert que els comentaris sobre aquella Assemblea foren ben interessantíssims.

La censura és un magnífic col·laborador en les tasques dels mals governs.

Per tal de definir més exactament quins són els mòbils que guien als que han convocat l'Assemblea del dia 19, reproduïm seguidament el discurs que el senyor Cambó va pronunciar en la reunió de Parlamentaris Catalans, el qual pot servir per orientació de molts.

PARLA EL SENYOR CAMBÓ

«El senyor Cambó diu que podria subscriure totes les paraules del senyor Roig i Bergadà, però és precís que les altres forces polítiques expliquin sa actitud.

L'Assemblea era absolutament necessària. El dia d'avui pot ser una data històrica. El dia primer de juny es va plantejar una crisi que encara dura i lo greu és

que tots els espanyols han subscrit l'actitud dels militars que potser—i ho reconeixen ells—va ser de moment un acte d'indisciplina. Des d'aquell moment, el poder públic ha sofert un quebrantament fondíssim. De no remediarse anem a l'anarquia. Els espanyols han vist que per fi hi havia un poder fort que volia posar remei al mal.

No és callant com es remediaria el mal. Es precis canalitzar els desigs de la nació, abans de què sobrevinguin conseqüències irreparables.

Es per això que les minories regionalistes han subscrit la proposició. ¡Ai dels sistemes i institucions que hagin de viure en un règim d'estufa, que no pugui aguantar els embats de l'opinió popular!

Demanam que s'obrin les Corts i resolguin, amb caràcter de constituents, els greus problemes. Pensem que el plet militar no es resol amb disposicions d'un poder executiu avui mediatitzat i quebrantat. ¡Ai d'Espanya si el plet militar es resol sense estar seguit d'una renovació política i queda reduït a una aspiració de classe!

Tota Espanya gira els ulls vers Catalunya i Catalunya pot prestar un gran servei a Espanya, obrint-li el camí i arborant una bandera.

Sense la convocació de tots els parlamentaris la nostra acció naixeria deshonorada. No hi ha res pitjor que semblar que es fa i que no es faci. Demanar l'obertura de les Corts i limitar-se a això, sabent que el Govern no hi accedirà, fóra una comèdia.

Els catalans, no tancant-se en ells mateixos, sinó cridant a tots, fan una obra d'acció positiva. Es temerari no desitjar la reunió de les Corts.

Avui s'han romput els motllos oficials de la política vella, la dels sindicats que fan favors. Avui el Parlament d'Espanya pot deixar d'ésser un ramat de bens i convertir-se en una reunió de ciutadans.

En el camí que ens tracem tindrem una gravíssima responsabilitat, però l'hem d'afrontar. Als polítics se'ns pot perdonar un erro de conducta fet amb bona fe: el que no se'ns perdonarà és una abstenció, que fóra una covardia o, ço que fóra pitjor, una habilitat.»

'La Veu de Catalunya' és suspesa

En un moment de mal humor del senyor Sánchez Guerra, avui Ministre de Governació de la tertúlia del senyor

Dato, s'ha vist suspès de publicació el nostre estimadíssim confrare «La Veu de Catalunya».

UN TELEGRAMA

Del Diputat a Corts per aquest districte, Don Carles Cusi, rebem còpia del telegrama que tot d'una que tingué coneixement de la resposta donada pel Govern a les peticions de l'Assemblea de Parlamentaris Catalans va expedir al senyor Raimon d'Abadal.

Diu així:

«Vista inalicable contestación Gobierno ahora más que nunca considero indispensable llevar a cumplimiento acuerdos Asamblea y para ello dispongan de mi para todo.—Carlos Cusi.»

NOTES POLÍTQUES

DESPREOCUPACIÓ

Ja en la resposta, que esdevindrà històrica, que En Dato donà a la petició d'obertura de les Corts feta pels parlamentaris catalans, es retreia allò de les bones intencions dels idonis envers les *legítimas aspiraciones de los catalanes* i es recordava que havia estat el mateix Dato i gairebé el mateix govern el que concedí les Mancomunitats per R. D. La intenció amb què es recordava aquesta concessió als lligítims anhels de reconstrucció de Catalunya, s'endevinava tot seguit llegint els paragrafs que seguien aon s'hi troben paraules tan esgarrifoses com la de *sedición*, referint-se a la projectada Assemblea del vinent 19, i aon es parla d'aplicar els rigors del Codi Penal als representants del poble.

La nota de malagraïts amb què ens va qualificar indirectament el govern s'és confirmada per un davantal del diari oficios «La Epoca» la qual amb una despreocupació inconcebible diu: «que si la Mancomunitat no ha assolit encara major impuls i ufana és per no reunir les províncies que l'integren més grossa corrent de saba amb la qual nodrir-la» ¿Es possible una major *frescor*? ¡A veure, a veure si segons aquests senyors resultarà que ells s'empenyaven en donar-nos les delegacions i nosaltres en no voler-les!

LA MANIOBRA

Atrafegats els lliberals prietistes amb la proclamació del seu cabdill, no s'ado-

raren de bon principi que la convocatòria a una assemblea de diputats i senadors liberals per la consagració del nou capítol era una afirmació explícita de la legalitat de la que per al dia 19 tenen convocada els parlamentaris catalans, posant a En D. to en situació un bon xic compromesa, ja que, si es celebrava aquella, hauria d'ésser aquesta prohibida? I per tal de que no es veiés el contrast i la diferència de criteri del Govern respecte a una altra reunió, s'afanya En Garcia Prieto a sospendre la seva, quedant a la vista del més llec el mòbil de la suspensió.

TIBERI G.

CANTIN PAPERS...

El senyor Dato s'alaba de rebre felicitacions per la resposta del govern a l'acord dels parlamentaris catalans; però no les ensenya ni les concreta. Els parlamentaris catalans les reben a milers i les tenen a disposició del públic.

Sempre la comèdia.

TRES TELEGRAMES

«Al Excmo. señor Presidente del Consejo de Ministros:

Los suscriptos, interpretando el sentir de sus compañeros, formulan la más enérgica protesta contra la nota publicada por el Gobierno en contestación a las peticiones aprobadas por la reunión de Parlamentarios catalanes.

No creemos preciso desvanecer, por ser notoriamente absurda, la confusión maliciosa entre la invitación a asistir a una Asamblea extra oficial de Senadores y Diputados y una convocatoria de Cortes. Ni hemos de contestar tampoco a la insidiosa imputación de ocultas finalidades.

Al acudir ante la opinión del país, que el Gobierno invoca al mismo tiempo que con una censura sin precedentes impide se manifieste, hemos de lamentar que en estos momentos decisivos para la suerte y el porvenir de España, los hombres que ostentan la representación del poder público, se atrevan a emplear tales procedimientos con el único propósito de defender un sistema de política que el país entero repudia.

Los parlamentarios catalanes entregan a la opinión pública española el juicio que merece ese celo inusitado en la defensa de las prerrogativas constitucionales por parte de quienes han convertido en una ficción el régimen constitucional, el poder parlamentario y toda la vida pública española.

Con nuestra iniciativa intentamos encauzar por caminos de normalidad las ansias de renovación que hoy siente España.

El Gobierno responde a nuestro intento con el agravio y la amenaza, y coloca al país en el dilema de renunciar a toda transformación de la vida pública española o de imponer su voluntad contra todos los obstáculos que opone a sus ansias renovadoras.

La opinión juzgará quienes son los que en esos momentos se preocupan de la suerte del país y quienes los que quieren llevarle por caminos de perturbación.

Abadal, Giner de los Ríos, Roig y Bergadà, Rodés y Llosetas.

En contestació al telegrama anterior, el govern ha dirigit als firmants d'aquella la comunicació següent que transcrivim:

«Madrid, 11. Presidente Consejo Ministros a Sres. Abadal, Giner de los Ríos, Roig y Bergadà, Rodés y Llosetas.

Aunque el telegrama que ustedes me

dirijen contiene algunas frases que no se avienen con la moderación y la cortesía que deben regular las relaciones entre los hombres de honor ni con los respetos que merece el poder público, no vacilo en contestarles suponiéndoles ajenos a todo propósito de agravio. Estimo injusta la protesta que ustedes formulan y debo manifestarles que aún modificado el primitivo propósito de reunir una Asamblea de Diputados y Senadores a los efectos señalado en su moción, y aun cuando se trate ahora de celebrar una reunión de parlamentarios para discutir asuntos políticos, hallándose en suspenso las garantías constitucionales, el Gobierno no podrá consentir que tal reunión se celebre. Por ser estos momentos decisivos para el porvenir de España necesitamos mantener el orden público con la mayor firmeza, evitando toda causa de perturbación y de desorden y satisfaciendo las ansias de paz y de trabajo que siente el pueblo español.

El Gobierno apela al patriotismo de ustedes que por la alta representación que ostentan, se hallan más obligados que los demás ciudadanos a dar ejemplo de respeto a las disposiciones del Poder público, invitándoles a que desistan de propósitos cuya realización no podríamos consentir.»

Réplica del señor Abadal

«Sr. Presidente del Consejo de Ministros.

Madrid

Las palabras y los conceptos del telegrama de usted, me obligan a apelar a sus sentimientos de caballero para que ordene que pueda publicarse juntamente con él, el suscrito por mi y otros compañeros a que se refiere, tachado por la censura, para que cada cual aparezca ante la opinión como merece.

Así ella juzgará según los claros y precisos términos de los acuerdos de la Asamblea y de nuestro anterior telegrama la significación que tiene de desvirtuar su sentido suponiendo inexactamente modificado nuestro primitivo propósito.

La ley nos ampara y por ello persistiremos en la ejecución de lo acordado.

ABADAL

Com se veu, al govern no ha existit encara de la seva actitud perillosa; i els parlamentaris mantenen per igual la fermesa amb què des d'un bon principi se són mantinguts.

Una actitud

Es d'elogiar, i no ens sab greu de reconèixer-ho, l'actitud en què s'ha col·locat el Diputat a Corts per aquest Districte, senyor Cusi, en les qüestions plantejades pels Parlamentaris Catalans.

Hem llegit en la premsa la carta que el dit senyor ha publicat amb motiu de la divisió dels liberals, i ens cal fer-ne esment com d'un cas d'acostament en la comú i salvadora orientació que s'han emprès els parlamentaris de Catalunya aquests darrers temps.

Hem de creure que l'actitud del senyor Cusi és ben sincera, ja que ben noblement ha manifestat quina era la seva opinió en els assumptes que estan debatent-se. I aqueixa situació d'ara fa ressaltar-ne aquella altra en la qual s'ha trobat col·locat qualques vegades, i no fa pas massa temps, tot fent el joc als governs centralistes, com quan en les eleccions de Senadors de les mateixes Corts d'avui.

Mes ara que es posa al costat dels veritables interessos del país, no s'ha de deixar d'agrair-li la seva cooperació en l'èxit d'aquella demanda que segurament enclou el pensament de gairebé la totalitat de tots els seus representats.

Textos legals

Reproduim a continuació els articles del Codi Penal que ens defineixen ço que s'entén per rebel·lió i què per sedició, a fi de que els nostres llegidors es facin càrrec de la propietat amb que el govern qualifica la projectada Assemblea del vinent dijous.

«Art. 242. Son reos de rebelión los que se alzaren públicamente y en abierta hostilidad contra el Gobierno para cualquiera de los objetos siguientes: 1.º Destronar el Rey, deponer al Regente o Regencia del Reino, o privarles de su libertad personal, u obligarles a ejecutar algún acto contrario a su voluntad. 2.º Impedir la celebración de las elecciones para Diputados a Cortes o Senadores en todo el Reino, o la reunión legítima de las mismas. 3.º Disolver las Cortes o impedir la deliberación de alguno de los Cuerpos Colegisladores o arrancarles alguna resolución. 4.º Ejecutar cualquiera de los delitos previstos en el art. 165. 5.º Sustraer el Reino o parte de él, o algún cuerpo de tierra o de mar, o cualquiera otra clase de fuerza armada, de la obediencia al supremo Gobierno. 6.º Usar y ejercer por si o despojar a los ministros de la Corona de sus facultades constitucionales, o impedirles o coartarles su libre ejercicio.

«Art. 250. Son reos de sedición los que se alzan pública y tumultuariamente para conseguir por la fuerza o fuera de las vías legales cualquiera de los objetos siguientes: 1.º Impedir la promulgación o ejecución de las leyes, o de la libre celebración de las elecciones populares en alguna provincia, circunscripción o distrito electoral. 2.º Impedir a cualquiera Autoridad, Corporación oficial o funcionario público el libre ejercicio de sus funciones o el cumplimiento de sus providencias administrativas o judiciales. 3.º Ejercer algún acto de odio o venganza en la persona o bienes de alguna Autoridad o de sus agentes. 4.º Ejercer, con un objeto político o social, algún acto de odio o venganza contra los particulares o cualquier clase del Estado. 5.º Despojar, con un objeto político o social, de todos o de parte de sus bienes propios a alguna clase de ciudadanos, al Municipio, a la Provincia o al Estado, o talar o destruir dichos bienes.»

Fóra interessant conèixer l'opinió d'algun juriconsult desapassionat que ens

dictaminés si és possible inquirir en algun dels números dels articles copiats l'acte de reunir-se en Assemblea extra-oficial un nombre determinat de Diputats i Senadors per tal de discutir les diverses qüestions plantejades a Espanya. Dit dictamen seria interessant i edificant alhora.

L'ADHESIÓ DELS AJUNTAMENTS

Són a corrua feta els Ajuntaments de tot Catalunya que acorden manifestar la seva adhesió als acords de l'Assemblea de Parlamentaris catalans i al règim d'autonomia regional i municipal que en els mateixos se defensava.

Malgrat de la pressió que des de determinades esferes se fa sobre les corporacions municipals, volent-les estemordir amb l'espantall d'una qualificació de sedició ja desacreditada durant aquests dies, de dia en dia va pujant la llista d'Ajuntaments adherits, que la rigorosa censura no deixa publicar, fins al punt de que d'aquí a poc temps seran molt esclairs els que no hagin acordat encara la seva conformitat i adhesió.

No cal prevenir als Alcaldes dels pobles de la nostra comarca de les pressions que per part d'alguna alta autoritat en el govern de la «provincia» els siguin fetes, puix sabran donar-hi no altra força que la que tinguin, la qual queda reduïda a un contra-fur més.

* *

En la sessió ahir celebrada per l'Ajuntament d'aquesta ciutat va acordar-se, per unanimitat, adherir-se a les peticions dels Parlamentaris Catalans, i així notificar-ho per telegrama al President del Consell de Ministres i al de l'Assemblea.

* *

De la nostra comarca molts són els Ajuntaments que també han acordat adherir-s'hi, segons recomanació que se'ls feia per lletra cursada per la «Lliga Nacionalista de l'Alt Empordà» i amb la firma dels Diputats Provincials Senyors Geli i Salleras.

Del senyor Carles Cusi rebem còpia d'una altra lletra que també ha fet circular a tots els alcaldes amb la mateixa recomanació, avalant així cada una d'aqueixes lletres la força de l'altra.

No publiquem els noms dels Ajuntaments adherits per no caure en omissions que en aquest cas més foren de dolbre. Són molts.

L'emprèstít

Som partidaris de l'emprèstít. Creiem que pot fer-se l'emprèstít, i que no és mala ocasió per a portar-lo a cap. Creiem que anys enrera ja hauria hagut de fer-se, i que potser aleshores algunes circumstàncies haurien estat més ventajoses; però, per això mateix que devia fer-se, entenem que és encara oportú emprendre aquesta operació de crèdit, que avui pot realitzar-se en relatives bones condicions, i que convé fer-ho abans no sigui massa tard.

Coneixem que alguns esperits tímids o excessivament prudents opinen que deu abandonar-se el projectat emprèstít, deixant-lo per a més endavant, quan les circumstàncies siguin més favorables. I voldriem preguntar-los-hi: ¿Quan les condicions seran més favorables? ¿Passada la guerra? I ¿quan s'acabarà la guerra? Fins admetent que la guerra s'acabi dintre de pocs mesos, suposem que aleshores tot el diner serà més sol·licitat i que els preus dels materials de construcció no seran més baixos que actualment, i si per a portar a cap l'emprèstít i les obres que la nostra ciutat reclama amb urgència tinguéssim d'espe-

rar a que passés aquesta febra mundial d'empreses que ho encareix tot, diner, materials i jornals, podríem arribar a un moment en que la baratura significués una època de crisi pel nostre país i per lo tant època molt desfavorable per a un emprèstít, o bé, tant de temps hauria d'haver passat, que les quantitats que ara es necessiten haguessin d'ésser doblades o triplicades i ens trobaríem igualment amb circumstàncies contràries a l'èxit de l'emprèstít a causa de la seva magnitud.

Es de respectar l'administració i economia que ha imperat en l'Ajuntament durant els darrers quinze anys, i si volguéssim fer-los un retret, els acusaríem de massa ganyoneria en formar i en gastar el pressupost i en mirar exclusivament d'evitar el temible dèficit, passant per alt que, si bé aquest dèficit no apareixia en els pressupostos, es trobava en les deficiències de serveis i obres, deficiències que anaven pitjorant cada any més, tot això degut a un criteri de malentesa economia, nascut del prejudici de que hauria sigut malgastar els diners del comú l'augmentar certes consigna-

cions d'acord amb les necessitats creixents del temps. Sortosament, en els darrers anys, ja varen sortir de l'Ajuntament algunes veus atrevides (?) que, sustreient-se de l'ambient que havia vingut regnant en la corporació municipal, i en bona part de la població, començaren a cridar l'atenció sobre lo que feia molta falla a Figueres, i a voler inculcar al públic la necessitat de millores, i la justícia i lògica de que les millores s'obtenen pagant-les. I aquesta renovació paulatina d'ambient, aconseguida amb el treball pacient d'uns quants consellers i amb la ploma d'alguns conciutadans, ens porta al moment en què dos convençuts i aimants entusiastes de Figueres volien fer-lo cristallitzar en l'emprèstit, única base per a emprendre les millores que tots regoneixem inajornables.

I és deure de tots els ciutadans que estimin Figueres d'ajudar a una obra tan bonica i tan necessària i no combatre-la perquè siguin uns o altres els qui l'hagin iniciada i qui la patrocini. Col·laborem-hi tots i deixem-nos de gelosies. Amb les consignacions ordinàries dels pressupostos és impossible, encara que s'augmentessin notablement, posar Figueres en les condicions que la civilització actual requereix: seria impossible guanyar el temps perdut i el retràs que portem dels darrers anys. Per a fer ho bé, s'ha de fer depressa,—lo que no vol dir barroerament; no cal adormir-se si es vol que Figueres conservi la bona anomenada de ciutat culta, agradable i moderna que sempre havia tingut.

Sabem perfectament que els diners a crèdit surten molt més cars que si s'obtinguessin amb consignacions normals i ordinàries; però cal no perdre de vista el factor temps. Una cosa que s'obtingui massa tard tindrà poc valor encara que sigui barata. Convé no caure un cop més en el erro tan espanyol de que ja lleurà: s'han de fer les despeses encara que siguin grans, i s'han de realitzar les obres quan s'hagin de fer, no quan sigui massa tard. Un cop acabada la guerra, Figueres tornarà a ésser lloc de pas i de parada de més gran nombre de turistes que abans del 1914; i si Figueres es presenta més agradable i més confortable, el seu bon nom s'estendrà i farà que Figueres, a les portes de França, sigui lloc simpàtic als turistes i als excursionistes, i que uns i altres tinguin gust en restar-hi més o menys llarg temps i no passar-hi ràpidament sols per obligació dels itineraris. I si això han d'apreciar-ho els de fóra, quina major satisfacció n'hauran d'experimentar els figuerencs que hi viuen sempre?

Creiem que Figueres té capacitat, i la tindrà major més endavant, per empendre un emprèstit d'un milió de pessetes. Figueres no aniria a la bancarrota ni es trobaria aclaparada per la càrrega que suposés el servei d'interessos i amortització durant trenta o quaranta anys. Els veïns de Figueres, qui gasten anualment en diversions públiques una quantitat aproximada a la que seria necessària pel servei de l'emprèstit, no poden ni deuen espantar-se davant d'un desemborsament que és més útil i més necessari que no el de les diversions, puix es traduiria en higiene, cultura i estètica de la població; i fins si, a conseqüència de l'emprèstit, deguessin crear-se alguns nous impostos, siguient aquests repartits equitativament, haurien d'ésser ben rebuts pel públic figuerenc, puix l'educació ciutadana exigeix que tothom s'acostumi a voler pagar els beneficis de la civilització de què s'aprofita, i la veritable ciutadania no incorre en l'absurde egoïsme de gastar en superfluitats individuals i de refusar la seva part a una obra col·lectiva que ha de donar-li benestar.

El present número ha passat per la censura de l'autoritat governativa.

SILUETES

FEMENINA

Aquell qui va dir que l'amor és cego, o devia estimar com una marastra o devia ser borni, tret de que fos com aquell altre qui feia sempre: «Tothom diu que la meua promesa té el nas llarg: però jo no li veig, ni li sé veure, fóra de que se'l tapi amb els polvos.»

Es que no solament l'amor no és cego sinó que és una de les coses que més fan obrir l'ull.

Així veïem noies ensopides de mena, aturades, que no obren mai la boca, ni aixequen la vista de terra, i s'eixeriben de gran manera, se perden de vista i fan desseguida l'ull viu, quan les hi passa pel costat el simpàtic amor i no precisament en forma d'angelet ros, amb una sageta daurada, sinó en la d'un jovincel, de carn i ossos i amb un bastonet a la mà.

A totes indistintament, els objectes que les engresquen més, són sens dubte els miralls, les flors, i les postals. I d'aquelles, sobretot, les escrites.....

Aprop de l'aparador d'una llibreria un hom va sentir-hi aquesta conversa entre dues jovenetes:

- Mira, tu, quines postals més maques
- Si. Aquella on hi ha una dona i una nena és bonica.
- A mi m'agrada més les «parejas»
- A mi no; a les parelles me'n hi sobra la meitat.
- Què vols dir?
- Que ella no m'hi fa cap falta!
- Ja tenia raó aquell castellà que deia: *¿Cómo está la sociedad!*

ALADÍ.

ECOS

La censura sempre és estat una senyal del temps. L'institució d'ella i la seva aplicació en diverses èpoques palesa prou bé ço que ara el seu llapis roig no ens deixaria dir.

Acontentem-nos afirmant que a Espanya, segons molts antecedents històrics, sembla una institució merament castellana.

Heu's-en-aquí una mostra.

«Mandamos y defendemos que ningún librero ni otra persona alguna truiga ni meta en nuestros Reynos libros de romance, impresos fuera de ellos, aun- que sean impresos en los Reynos de Aragón, Valencia, Cataluña y Navarra, de cualquiera materia, calidad o Facultad, no siendo impresos con licencia firmada de nuestro nombre y señalada de los del nuestro Consejo, SO PENA DE MUERTE y de perdimiento de bienes.»

Indubtablement que en aquesta pragmàtica donada pel rei «Don Felipe II» i en son nom la princesa «Doña Juana» a Valladolid el 7 de setembre de 1558, es deu haver inspirat En Dato per mitjà del «majo» Sánchez Guerra, a l'amenaçar amb el Codi Penal a uns parlamentaris patriotes que es volen reunir i es reuniran el dinou de l'actual en Assembla per a salvar al país de la ineptitud i concupiscències dels qui «han convertit en una ficció el regíme constitucional, el poder parlamentari i tota la vida pública espanyola.»

La nostra Rambla, sempre formosa, en apropar-se el capvespre cobra un encís especial que la fa més bella que mai.

D'ambient, de llum, de concurrència, adquireix un aspecte certament plaent. Caldria que un poeta ens parlés d'ella amb el seu verb musical i exquisit, i caldria que un psicòleg ens diés quelcom de la concurrència diversa que passeja amunt i avall.

Per exemple: Molts dies, una parella de dametes que miren esllanguïdament, la faç blanca de les quals fa més blanca

encara una espessa capa de pols farinosa, i d'aspecte i habillament ben bé d'època Directori, criden l'admiració del ecoïsta, qui, tot escoltant l'eterna música d'un piano elèctric, les aparella mentalment amb uns jovincels, que excel·lint en elegància espaterradora, marxen amb aires de conqueridors, com si en posar les plantes al primer graó de les escales del passeig ciutadà, ja enfiessin en el bastó capsat, que passa amb estudiada displicència de sa dextra a sa esquerra, els cors de les donzelles que de tots els estaments en aquella hora hi passegen rivalitzant en formosor.

No mereixen aitals parelles un capítol d'un llibre figuerenc?

El qui describís els tipus, grups, col·les, que deambulen per la Rambla, i l'inspirat versaire que sabés copsar-ne i dir-nos tota la gràcia d'ella, mereixerien bé de la Ciutat.

EUTRAPELLI.

NOTICIARI

Hem tingut la satisfacció d'abraçar a nostre benvolgut amic el doctor Salesa, metge de la presó de San Ferran d'aquesta ciutat, el qual ve animat de treballar en la seva professió, en especial la cirurgia, parts i malalties de la matriu, oferint al públic sa llarga experiència obtinguda en els grans hospitals de Barcelona i en l'estudi intensiu de totes les qüestions mèdiques.

Sigui ben vingut.

Josep Sans i Roquer ADVOCAT

Gestió i tramitació dels préstecs amortitzables del Banc Hipotecari d'Espanya al 5 % anyal.

Compra-venda de finques rústiques i urbanes en totes les poblacions de la Comarca.

Cervantes, 25 (abans S. Pau)
FIGUERES

Com anunciarem en el número passat, el darrer diumenge tingué lloc en el col·legi Monturiol, la festa escolar, amb motiu dels exàmens de fi de curs.

La festa se desenrotllà segons programa, essent tots els treballs molt aplaudits, especialment el jove Ramon Badia, alumne intern del col·legi, al piano, En Pere Suñer, en el cant de *Voreta la mar*,

aixícom fou del tot aplaudida la peça còmica *Blanc i Negre*.

El tercet interpretà bellament les peces del programa.

Descollaren, donant acreditada prova de l'ensenyança que es dona en el Col·legi, els exàmens que foren del gust del nombrós i selecte públic.

El Director senyor Vives donà les gràcies i exposà els nous plans que pensa introduir.

Ha pres possessió del càrrec de Director del Penal de la nostra ciutat el senyor Sixte Belled Monpeón, persona de gran probitat i coneixements, l'actuació del qual dins el dit establiment de càstic ha de portar-lo a una situació de pau i benestar desitjable.

Ahir va celebrar sessió la Diputació Provincial de Girona, continuant-la avui al dematí.

La nostra «Joventut Nacionalista» ha cregut convenient ajornar per més endavant la seva projectada excursió a Empúries.

COL·LEGI-ACADEMIA "MONTURIOL"

Cursos d'anglès, francès, alemany i italià. a càrrec de dos il·lustrats professors, titular un d'ells i ex-profesor d'importantes Col·legis i Liceus de França i Alemanya.

Lliçons de Taquigrafia per un entès professor.

Ensenyança de la Teneduria de Llibres i pràctiques de comerç.

Exàmens públics d'aptitud i exposició de treballs a fi de curs.

Les ensenyances són donades per procediments actius, pels quals l'alumne pren part activa en son ensenyament.

Nou forn de calcs grassa

situat als voltants del Pont de Ricardell, o sigui davant de can Caritg, carretera de França.

Segons proves efectuades, la dita calcs porta un 30 % de cimà, la qual cosa li dona una força molt més gran que no la de totes les altres conegudes en el país.

Despatx en el mateix forn. A Figueres, a casa En JOAN TARRADAS, carretera de Roses, 12. — Per demandes: PERE CAMPS, Viure.

Tip Josep Trayter, Cervantes, 13. Figueres

CLÍNICA

DEL

Dr. SALESA GREIXELL

Consulta de cirurgia general, parts i malalties de la matriu.

Pràctica de qualsevol intervenció quirúrgica.

Consulta d'onze a una **CARRER NOU, 25, 2.^{on}**

ALT EMPORDÀ

Periòdic setmanal nacionalista

Redacció i Administració: Cervantes, 1, pral.

FIGUERES

Política: Vida ciutadana.

Preus de sotscripció: { A Figueres: 1'00 pta. trimestral.
Per fóra: 1'50 » »

A Figueres se trobarà de venda en la Llibreria d'En Josep Masdevall, carrer de Palau.

En l'Administració del setmanari hi són admesos anuncis.

"La Electricidad"

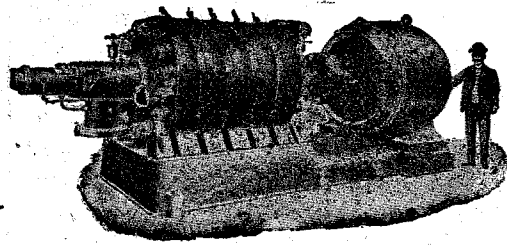
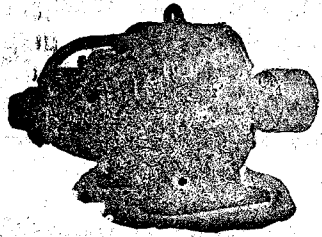
de Sabadell

MOTORS ELECTRICOS

MOTO - BOMBES

TURBINES

MATERIAL ELECTRIC

Demaneu preus i pressupostos als
UNICS REPRESENTANTS per a la comarca

Fills de JOAN LLONCH i POUS. -- FIGUERES

CENTRE D'ESPECIFICS

NACIONALS i ESTRANGERS

DIPOSIT D'AIGÜES MINERO

MEDICINALS - SUEROS

i VACUNES

ORTOPEDIA

PERFUMERIA

HIGIENICA

ESPECIALITATS

Farmacèutiques FERRAN

Fosfomaltina granular. Poderós
tònic reconstituent.

Neurokefaline. Especific segur i ino-
fensiu per a calmar rapidament el mal de
cap i dolors nerviosos.

Matacucs vegetal. Infal·lible per a expulsar els
cucs intestinals de les criatures.

Loció capilar. Higiene del cap. Hermoseja el cabell;
evita i deté sa caiguda.

Tòpic callicida. Cura radicalment els ulls de poll i dureses
dels peus.

Dipòsit General: Farmacia FERRAN - FIGUERES

PERE M. CARRÉ

Habilitat de Classes passives, de Presons i de Sanitat

CENTRE ADMINISTRATIU

Representació d'Ajuntaments, fabricants i particulars

(Unic despatx amb consulta gratis als Ajuntaments)

REPRESENTANT EN BARCELONA i MADRID

CARRER DE LA FORSA, 8. 1.º - GIRONA

TELEFON INTERURBÀ NUM. 40

Camisería COLL

PLACA CONSTITUCIÓ, 24

FIGUERES

Es l'antiga casa de confiança per comprar camises,
colls, punys, genres de punt i tota mena de roba blanca,
per a senyores i nens.

CAMISES A MIDA, CONFECCIÓ ACURADA

Especialitat en vestits de batejar

MAGATZEMS DE FERRO i FERRETERIA

Fills de Joan Llonch i Pous

Palau (Placeta,) 13. - FIGUERES

MAQUINARIA AGRÍCOLA

CUINES ECONOMIQUES

(Per a llenya, carbó i serradures)

CAIXES PER A CABALS

BATERIA DE CUINA

i tota mena d'articles per a obres i construccions.

Fàbrica de glaç i Cambra Frigorífica

Per a detalls i condicions dirigir-se a la Fàbrica
Carrer de la Concepció, 17. (Telèfon 71) - FIGUERES

Són admesos anuncis per a aquesta plana en l'Administració
del Setmanari.